

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/77/2021
Identifikačné číslo spisu: 4114231339
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4114231339.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Petrikovej a členiek senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a JUDr. Márie Trubanovej, PhD., v spore mal. žalobkyne F. J., nar. I., bývajúcej u poručníčky, zastúpenej poručníčkou H. Y., bývajúcou v V., zastúpenou advokátskym združením Dudzík & Gerová, so sídlom v Topoľčanoch, Škultétyho 1597/7, proti žalovanému E. F. INTERIER-ŠTUDIO 999, s miestom podnikania v Nitre, Na Hôrke 43/15, IČO: 41 438 515, zastúpenému JUDr. Petrom Havlíkom, advokátom, so sídlom v Nitre, Damborského 13, o zaplatenie 15. 000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10C/237/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 07. augusta 2020 sp. zn. 8Co/12/2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a .

II. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Maloletá žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu 29. októbra 2014 domáhala zaplatenia sumy 15.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od doručenia predžalobnej výzvy do zaplatenia. Žalobu odôvodnila tým, že obaja jej rodičia tragicky zahynuli I. a po otcovi zdedila nákladné vozidlo Renault EČ V, rok výroky 1996, ktoré užíval žalovaný s tvrdením, že mu ho odovzdal jej otec za účelom splatenia pôžičky. Pretože žalovaný užíval vozidlo od smrti jej otca do jeho vrátenia 04. marca 2014 na svoje podnikateľské účely bez právneho dôvodu, žalobou žiadala, aby jej vydal bezdôvodné obohatenie á 500 eur mesačne za 30 mesiacov od septembra 2011 do marca 2014 a úroky z omeškania od doručenia predžalobnej výzvy do zaplatenia.

2. Okresný súd Nitra (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 15. mája 2019 č. k. 10C/237/2014-365, rozhodol, že I. Konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne z 15.000 eur od doručenia predžalobnej výzvy do zaplatenia zastavuje; II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 8.081,73 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto

rozsudku; III. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamietla; IV. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 7,76 %; V. Znalkyňa Ing. Janka Furdová má nárok na náhradu svojich trov proti žalovanému v rozsahu 53,88 % a proti Slovenskej republike v rozsahu 46,12 %; VI. Znalec Ing. Pavol Šandík má nárok na náhradu svojich trov proti žalovanému v rozsahu 53,88 % a proti Slovenskej republike v rozsahu 46,12 %; VII. Žalovaný je povinný zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok 484,50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

2.1. V poradí prvým rozsudkom z 08. júna 2016 č. k. 10C/237/2014-117 súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že medzi otcom žalobkyne a žalovaným bol občianskoprávny vzťah na základe zmluvy o výpožičke a vozidlo bolo dané do užívania bezodplatne. Odvolací súd na odvolanie žalobkyne rozsudok súdu prvej inštancie uznesením z 26. januára 2017 sp. zn. 8Co/547/2016 zrušil a vrátil vec súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že prvoinštančný súd neuviedol, na základe akého dôkazného prostriedku prišiel k záveru o uzavretí bezodplatnej zmluvy o výpožičke, a to vzhľadom na vyjadrenie žalovaného na pojednávaní 08. júna 2016 („otec žalobkyne mu ponúkol predmetné auto užívať na vyrovnanie dlhu“). Pokiaľ užívanie vyplývalo z obchodných vzťahov medzi nimi a súvislo s dlhmi (neboli preukázané), nebolo možno posúdiť vzťah výlučne podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ako vzťah bezodplatný a občianskoprávny, pričom súd nezodôvodnil, aké práva a povinnosti z právneho vzťahu mali prejsť na žalobkyňu. Poukázal na to, že pokiaľ bolo vozidlo podnikateľským majetkom otca žalobkyne a do užívania žalovaného sa dostalo v súvislosti s ich obchodnými vzťahmi, nemohol medzi nimi vzniknúť obchodnoprávny vzťah.

2.2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho druhého rozhodnutia konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že otec žalobkyne I. zomrel, vozidlo po ňom zdedila žalobkyňa a žalovaný jej vozidlo vrátil 04. marca 2014. Vykonaným znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný vozidlo v období od 11. septembra 2011 do 04. marca 2014 užíval na podnikanie. Pretože žalovaný užíval cudzie vozidlo, bolo na jeho strane dôkazné bremeno preukázať, na základe akého právneho titulu, nového alebo pokračujúceho ho užíva a či toto užívanie je bezodplatné. Žalovaný však v tomto smere dôkazné bremeno neunesol, pretože neoznačil a ani súdu nepredložil žiadne dôkazy, na preukázanie jeho oprávnenia vozidlo užívať bezodplatne. V konaní neboli preukázané žiadne dlhy otca žalobkyne voči nemu, a preto si žalovaný nemohol voči žalobkyňi účinne uplatňovať ani zádržné právo. Pretože v konaní nebolo sporné, že medzi žalobkyňou a žalovaným nedošlo k žiadnej dohode o užívaní tohto vozidla po smrti jej otca, a pretože žalovaný nepreukázal jeho oprávnenie vozidlo po 11. septembri 2011 užívať, užíval ho až do 04. marca 2014 bez právneho dôvodu. Žalovanému tým vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný vydať žalobkyňi podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Keďže žalovaný vzniesol námietku premĺčania, dospel súd prvej inštancie k záveru, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 11. septembra 2011 do 28. októbra 2012 si žalobkyňa žalobou na súde mohla uplatniť v subjektívnej premĺčacej dobe podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t. j. do 28.10.2014. Žaloba však bola na súde podaná až 29. októbra 2014, preto nemohol súd, aj s poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu, toto premĺčané právo žalobkyňi podľa § 100 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka priznať.

2.3. Žalobkyňa požadovala žalobou od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia za nepremĺčané obdobie od 29. októbra 2012 do 04. marca 2014 v celkovej výške 8.081,73 eur za rok 2012 za 3 dni a 2 mesiace á 500 eur = 1.048,39 eur, v roku 2013 za 12 mesiacov á 500 x 12 = 6.000 eur a v roku 2014 za 2 mesiace á 500 eur a 4 dni = 1.033,34 eur. Výška bezdôvodného obohatenia za uvedené obdobie bola zistená vykonaným znaleckým dokazovaním prvou metódou v celkovej výške 17.200 eur za rok 2012 za 64 dní x 35 eur = 2.240 eur, za rok 2013 za 365 dní x 35 eur = 12.775 eur a v roku 2014 za 63 dní x 35 eur = 2.205 eur a druhou metódou v celkovej výške 13.300 eur. Pretože v prípade oboch metód je bezdôvodné obohatenie vo vyššej výške než žalobkyňa podanou žalobou žiadala vydať, súd dospel k záveru, že žaloba je v nepremĺčanej časti v celom rozsahu dôvodná.

2.4. Pretože žalobkyňa vzala žalobu v časti o zaplatenie úrokov z omeškania späť a žalovaný so späťvzatím v tejto časti súhlasil podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie v tejto časti podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil. Keďže žaloba bola v časti o zaplatenie 8.081,73 eur dôvodná, súd rozhodol, že žalovaný je povinný túto sumu zaplatiť žalobkyňi podľa § 232 ods. 3 CSP do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, pretože nebol dôvod určiť dlhšiu lehotu na plnenie, a pretože vo zvyšnej časti nebola žaloba dôvodná, súd ju zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP, keďže žalobkyňa bola v konaní úspešná v rozsahu 53,88 % a žalovaný v rozsahu 46,12 %, súd podľa § 255

ods. 1 CSP rozhodol, že žalobkyňa má nárok proti žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 7,76 %. Pretože žalovaný bol v konaní neúspešný v rozsahu 53,88 % a žalobkyňa bola neúspešná v rozsahu 46,12 %, ale jej bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, priznal súd podľa § 255 ods. 1 CSP znalcom Ing. Janke Furdovej a Ing. Pavlovi Škandíkovi nároky na znalečné proti žalovanému v rozsahu 53,88 % a proti Slovenskej republike v rozsahu 46,12 %.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného, rozsudkom zo 07. augusta 2020 sp. zn. 8Co/12/2020 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti výroku (II.), výroku o trovách konania (IV.) a výrokov o náhrade znalečného a zaplattenia súdneho poplatku (výroky V. - VII.) potvrdil a žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne, keď súčasne v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal v zmysle ustanovenia § 396, § 255 a § 262 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia v napadnutých výrokoch, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia v napadnutých častiach. Na zdôraznenie jeho správnosti s ohľadom na odvolacie dôvody žalovaného, v bode 20. rozhodnutia poukázal tiež na to, že v sporovom konaní nemožno od sporovej strany vyžadovať preukázanie neexistencie právneho vzťahu protistrany (žalovaného) k predmetnej (spornej) veci, keď práve držiteľa veci zaťažuje dôkazné bremeno preukázania existencie platného právneho titulu na jej užívanie, jeho bezodplatnosti a časovej neobmedzenosti aj pre prípad smrti pôvodného vlastníka. Odvolací súd zároveň uviedol, že pokiaľ žalovaný v spore neunesol dôkazné bremeno, preukázanie obsahových dojednaní s nebohým otcom žalobkyne, ohľadom doby a bezodplatnosti držby predmetného vozidla, bola žaloba žalobkyne, v rozsahu ako jej bolo vyhovené, podaná dôvodne, teda odvolacie dôvody odvolací súd dôvodnými nevzhladol.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. f/ CSP videl v tom, že oba sudy nižšej inštancie nedali odpoveď na podstatný argument žalovaného a to, že v zmysle § 579 Občianskeho zákonníka, smrťou vlastníka vozidla prešli práva a povinnosti z ústnej dohody o užívaní vozidla na žalobkyňu, ako právneho nástupcu vlastníka a to aj v prípade, ak sa medzi nimi jednalo o obchodnoprávny vzťah. Odvolací súd vo svojom odôvodnení odignoroval tieto právne tvrdenia a poukázal len na to, že žalovaný nepreukázal bezodplatnosť užívania, čím neposkytol zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre svoje rozhodnutie o bezdôvodnom obohatení. Ak totiž žalobkyňa tvrdí, že užívanie vozidla nebolo dohodnuté ako bezodplatné ale ako odplatné, mala by to preukázať, vrátane výšky odplaty, o čo sa žalobkyňa v konaní ani nepokúsila. Ak by to žalobkyňa tvrdila, tak by sa nemohlo hovoriť o bezdôvodnom obohatení, ale o pohľadávke z titulu konkrétnej odplatnej zmluvy. So žiadnou z týchto skutočností a právnych otázok sa oba sudy nezaoberali. S poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 243/2007 dovolateľ uviedol, že postupom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu došlo k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a táto vada spočíva v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí súdov nižšej inštancie, čím sú oba tieto rozsudky nepreskúmateľné. Na záver žalovaný navrhol, aby dovolací súd napadnutý odvolací rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti tohto rozhodnutia v zmysle § 444 CSP.

5. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že s napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu sa v plnom rozsahu stotožňuje a má za to, že odvolací súd rozhodol správne. Má za to, že dovolanie podané žalovaným je nedôvodné a preto žiada, aby ho dovolací súd odmietol, resp. zamietol dovolanie žalovaného a priznal jej náhradu trov dovolacieho konania.

6. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

7. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana konania zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť ním podaného dovolania z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu.

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

12. V danom prípade žalovaný namietal vadu zmätočnosti konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi túto procesnú vadu sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

14. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne

korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

15. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

16. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

17. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

18. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popisali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vyporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, nakoľko súd riadne zistil skutkový stav, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne

zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie a reagujúc na odvolacie námietky žalovaného uviedol, že v sporovom konaní nemožno od sporovej strany vyžadovať (a dôkazným bremenom zaťažovať) preukázanie negatívnej skutočnosti, teda aj neexistencie právneho vzťahu protistrany (žalovaného) k predmetnej (spornej) veci, keď držiteľ a užívateľ veci vlastnícky patriacej inej osobe zaťažuje dôkazné bremeno na preukázanie toho, že toto užívanie nie je protiprávne a pokiaľ tvrdí jeho bezodplatnosť aj preukázanie tohto tvrdenia, teda preukázania existencie platného právneho titulu na užívanie, jeho bezodplatnosti a časovej neobmedzenosti aj pre prípad smrti pôvodného vlastníka. Ďalej odvolací súd uviedol, že hodnota veci pri jej nadobudnutí vlastníkom, nie je jediným právne významným kritériom pre stanovenie hodnoty bezdôvodného obohatenia užívaním veci nevlastníkom, nakoľko je potrebné vychádzať z hodnoty úžitku veci tou osobou, ktorá úžitok z veci realizovala, a že pokiaľ žalovaný v spore neunesol dôkazné bremeno, preukázanie obsahových dojednaní s nebohým otcom žalobkyne, ohľadom doby a bezodplatnosti držby predmetného vozidla, bola žaloba žalobkyne, v rozsahu ako jej bolo vyhovené, podaná dôvodne, teda odvolacie dôvody odvolací súd dôvodnými nevzhladol. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil.

19. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

20. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

21. K dovolacej argumentácii, resp. polemike o nesprávnom právnom posúdení dovolateľa najvyšší súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Ani od 01. júla 2016 nie je žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP (viď aj R 24/2017).

22. Na záver dovolací súd konštatuje, že vzhľadom na neopodstatnenosť námietky dovolateľa, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP, rozhodol o jeho zamietnutí podľa § 448 CSP, keďže dovolanie žalovaného je prípustné, avšak nie je dôvodné.

23. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd aplikujúc zásadu úspechu tak, že v dovolacom

konaní úspešnej žalobkyni priznal voči neúspešnému dovolateľovi náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.